

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-344-4-1>

УДК 330.342

ШКІЛЬНЯК Костянтин

Західноукраїнський національний університет

<https://orcid.org/0009-0003-7283-2762>e-mail: kshkilniak@gmail.com

КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ІННОВАТИЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Інновації стали ключовим фактором успіху в сучасному банківському бізнесі, сприяючи підвищенню ефективності, безпеки та зручності фінансових послуг. В умовах стрімкого розвитку технологій та глобалізації фінансових ринків, банківські установи змушені постійно адаптуватися до нових викликів і можливостей. Компаративний аналіз інноваційного розвитку банківського бізнесу в Україні та зарубіжних країнах дозволить виявити сильні та слабкі сторони різних підходів до впровадження інновацій, оцінити ефективність державних політик, інституційних структур та корпоративних стратегій. Порівняння з зарубіжними країнами надає можливість врахувати найкращі практики та уникнути помилок, що дозволяє ефективніше впроваджувати інновації та сприяти стійкому розвитку фінансової системи.

Проведення компаративного аналізу інноватизації банківського бізнесу в Україні та зарубіжних країнах.

У процесі дослідження використано як загальнонаукові, так і спеціальні методи пізнання, а саме: системний аналіз, методи систематизації та узагальнення, логічний, монографічний, порівняльний та табличний методи.

Наведено класифікацію банківських інновацій на міжнародному ринку та визначено, що успішні банки обирають інноваційний розвиток як інструмент досягнення конкурентної переваги, беручи до уваги всі вигоди й загрози. Наведено результати компаративного аналізу інноватизації банківського бізнесу в Україні та зарубіжних країнах та з'ясовано, що головні тенденції інновацій і розвитку банків передбачають міцний взаємозв'язок між банками й клієнтами, інтеграцію банків та IT-відділів, взаємодію між банками й соціальними мережами, а також реалізацію сучасних технологій. Виокремлено інноваційні продукти, що використовуються у практичній діяльності банків України та встановлено, що банки більш часто застосовують засоби штучного інтелекту, які дають змогу застосовувати більш інноваційні технології, через це компанії мають можливість зменшувати витрати й поліпшити якість послуг, наданням котрих вони займаються.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробці заходів щодо активізації впровадження інновацій, таких як цифрові гаманці та біометрична ідентифікація, що допоможуть покращити якість обслуговування клієнтів та підвищити ефективність банківських операцій.

Ключові слова: інновації, банківський бізнес, компаративний аналіз, зарубіжні країни, інноватизація

SHKILNIAK Kostyantyn

West Ukrainian National University

COMPARATIVE ANALYSIS OF INNOVATION OF BANKING BUSINESS IN UKRAINE AND FOREIGN COUNTRIES

Innovation has become a key success factor in today's banking business, contributing to increased efficiency, security and convenience of financial services. In the conditions of rapid development of technologies and globalization of financial markets, banking institutions are forced to constantly adapt to new challenges and opportunities. A comparative analysis of the innovative development of banking business in Ukraine and foreign countries will reveal the strengths and weaknesses of various approaches to the implementation of innovations, evaluate the effectiveness of state policies, institutional structures and corporate strategies. Comparison with foreign countries provides an opportunity to take into account best practices and avoid mistakes, which allows to implement innovations more effectively and contribute to the sustainable development of the financial system. Carrying out a comparative analysis of banking business innovation in Ukraine and foreign countries. In the research process, both general scientific and special methods of cognition were used, namely: system analysis, methods of systematization and generalization, logical, monographic, comparative and tabular methods. The classification of banking innovations on the international market is presented and it is determined that successful banks choose innovative development as a tool for achieving competitive advantage, taking into account all benefits and threats. The results of a comparative analysis of the innovation of banking business in Ukraine and foreign countries are given and it is found that the main trends of innovation and development of banks include a strong relationship between banks and clients, integration of banks and IT departments, interaction between banks and social networks, as well as implementation of modern technologies. Innovative products used in the practical activities of Ukrainian banks are singled out, and it is established that banks more often use artificial intelligence tools that enable the use of more innovative technologies, as a result of which companies have the opportunity to reduce costs and improve the quality of the services they provide.

Further research should be aimed at developing measures to accelerate the adoption of innovation, such as digital wallets and biometric identification, which will help improve the quality of customer service and increase the efficiency of banking operations.

Key words: innovations, banking business, comparative analysis, foreign countries, innovation.

Стаття надійшла до редакції / Received 17.06.2025

Прийнята до друку / Accepted 02.08.2025

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Інновації стали ключовим фактором успіху в сучасному банківському бізнесі, сприяючи підвищенню ефективності, безпеки та зручності фінансових послуг. В умовах стрімкого розвитку технологій та

глобалізації фінансових ринків, банківські установи змушені постійно адаптуватися до нових викликів і можливостей. Компаративний аналіз інноваційного розвитку банківського бізнесу в Україні та зарубіжних країнах дозволить виявити сильні та слабкі сторони різних підходів до впровадження інновацій, оцінити ефективність державних політик, інституційних структур та корпоративних стратегій. Порівняння з зарубіжними країнами надає можливість врахувати найкращі практики та уникнути помилок, що дозволяє ефективніше впроваджувати інновації та сприяти стійкому розвитку фінансової системи.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Зазначене вище підтверджують результати досліджень багатьох науковців, зокрема: О. Дзюблюк, і Доценко проаналізували та впорядковували головні теоретичні підходи до визначення змісту банківської інноваційної діяльності, визначили потребу у її розгляді з інституційних позицій, а також обґрунтували основні напрями активізації банківського інноваційного процесу [1; 2]; О. Кузьменко, Р. Мартинюк та В. Овчаренко узагальнили головні вектори розвитку інновацій світового банківського сектору, визначили перспективи впровадження найперспективніших практик у діяльність вітчизняних банківських установ [3; 4]; Р. Грешко, А. Рудник, В. Харабара, В. Харабара та М. Шуба визначили специфіку впровадження всесвітніх тенденцій розвитку інновацій у банківській сфері [5; 6];

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є проведення компаративного аналізу інноватизації банківського бізнесу в Україні та зарубіжних країнах.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Всі учасники банківської сфери зорієнтовані на інновації для того, щоб продуктивно розвивати кожну банківську установу. Згідно з розглядом ЕУ, для банків у пріоритеті вважається: «вдосконалення системи кібербезпеки; реалізація планів цифрової трансформації; залучення, розвиток і збереження талантів; зростання ефективності за допомогою інновацій: інвестування в технології з метою поліпшити взаємодію з клієнтами» [7, с. 207].

Зарубіжний досвід показує, що успішні банки обирають інноваційний розвиток як інструмент досягнення конкурентної переваги, беручи до уваги всі вигоди й загрози. Зважаючи на те, що переважна частина банків у всьому світі є обмеженою як у фінансовому аспекті, так і людським потенціалом, абсолютно природним вважається співробітництво з провідними технологічними компаніями. Перевага подібної колаборації – застосування досвіду потужних компаній в секторі ІТ та, крім того, бенчмаркінг потреб і промахів інших організацій, з котрими в них до цього була налагоджена співпраця.

Останніми роками у провідних зарубіжних банках сформована дієва система управління інноваційною діяльністю, а також та її стратегічного планування з метою покращення гнучкості й адаптивності бізнесу. Коли здійснити аналіз інновацій, котрі банки в різних країнах ввели останніми роками, то можливо виконати згрупування за відповідними критеріями (табл. 1).

Таблиця 1

Класифікація банківських інновацій на міжнародному ринку

Класифікаційна ознака	Вид	Загальна характеристика
Причина виникнення	Реактивні	Захисна реакція на нововведення банку-конкурента чи інші зміни в зовнішньому середовищі.
	Стратегічні	Спрямовані на отримання певних конкурентних переваг у перспективі.
Призначення	Продуктові (основні)	Пропонування нового продукту й просування його на ринок.
	Суміжні (організаційні)	Інноваційні перетворення управлінської структури, методів організації процесу надання послуг.
Інноваційний потенціал	Радикальні (базові)	Впровадження принципово нових видів банківських продуктів і послуг.
	Комбінаторні	Поєднання різних елементів, в результаті чого отримується новий продукт.
	Модифікаційні	Вносять зміни в давно наявні банківські продукти для продовження їх життєвого циклу.
Обсяг впливу	Точкові	Вдосконалення технології на окремій ділянці роботи.
	Системні	Зміна більшості відносин у банку.
Ступінь новизни	Новостворені	Базуються на останніх відкриттях.
	Побудовані на вже створених банківських продуктах	Удосконалення продуктів, які використовуються в даний момент.
Характер потреб, що задовольняються	Поточні	Задовольняють наявні потреби.
	Динамічні	Задовольняють нові потреби.

Джерело: [8]

Варто погодитися з тим, що «цифровий маркетинг збагатив інтернет-маркетинг перш за все можливостями мобільного зв'язку. Це дало змогу розірвати замкнутий простір віртуального світу та увійти в реальне середовище» [9, с. 72]. Внаслідок цього виникли додаткові змоги збільшення аудиторії маркетингового впливу через власників засобів мобільного зв'язку з одномоментним гарантуванням адресності й персоналізації такого впливу, що має позитивний вплив на зростання продуктивності маркетингової діяльності.

Зважаючи на те, що банки, котрі мають у планах посідати конкурентні позиції в перспективі й гарантувати свою конкурентоспроможність, вже нині формують цифрові стратегії, створюють платформи й екосистеми для того, щоб працювати з партнерами, вивчають технології штучного інтелекту з метою персоналізації банківських послуг і втілюють нові моделі взаємодії з фінтех-корпораціями. Існування новітніх цифрових каналів і їхня зручність для користувачів будуть основними стандартами обслуговування, а банки, котрі не будуть цьому відповідати, просто не матимуть змоги конкурувати та їх витіснять із ринку. У табл. 2 здійснено компаративний аналіз інноватизації банківського бізнесу в Україні та зарубіжних країнах.

Таблиця 2

Компаративний аналіз інноватизації банківського бізнесу в Україні та зарубіжних країнах

Країна	Рівень діджиталізації та розвитку цифрової економіки	Особливості інноватизації банківського бізнесу
США	Високий рівень цифровізації, провідна роль у розвитку інноваційних технологій, сильна ІТ-індустрія	Впровадження мобільного та онлайн-банкінгу, розвинена інфраструктура для безконтактних платежів, широке використання штучного інтелекту та великих даних, значна кількість фінтех компаній
Канада	Високий рівень діджиталізації, розвинена цифрова економіка, стабільна ІТ-інфраструктура	Впровадження мобільного та онлайн-банкінгу, популяризація безконтактних платежів, розвиток цифрових гаманців, активне використання штучного інтелекту
Німеччина	Високий рівень діджиталізації, стабільна цифрова інфраструктура, активне використання цифрових рішень у різних секторах економіки	Широке впровадження онлайн-банкінгу та мобільних додатків, значна роль необанків, популяризація безконтактних платежів та технологій блокчейн
Туреччина	Середній рівень діджиталізації, зростаючий розвиток цифрових технологій та інфраструктури	Розвиток мобільного банкінгу та онлайн-банкінгу, впровадження безконтактних платежів, зростання ролі фінтех компаній, підтримка цифрових платежів
Корея	Високий рівень діджиталізації, одна з провідних цифрових економік світу, сильна ІТ-інфраструктура	Високий рівень мобільного банкінгу та онлайн-банкінгу, широке впровадження біометричних технологій, активне використання блокчейн, популярність безконтактних платежів
Ізраїль	Високий рівень діджиталізації, потужний інноваційний сектор, активний розвиток фінтех стартапів	Широке впровадження мобільного та онлайн-банкінгу, акцент на кібербезпеку, розвиток блокчейн технологій, активне використання біометричних даних
Швейцарія	Високий рівень діджиталізації, стабільна цифрова інфраструктура, значні інвестиції в ІТ-сектор	Розвиток мобільного банкінгу, акцент на приватності та безпеці даних, активне використання блокчейн технологій та криптовалют, популярність фінтех рішень
Індія	Середній рівень діджиталізації, швидкий ріст цифрової економіки, значні урядові ініціативи щодо цифровізації	Впровадження мобільних платіжних систем (UPI), зростання використання цифрових гаманців, розвиток онлайн-банкінгу, підтримка фінтех стартапів
Україна	Високий рівень проникнення мобільного інтернету, активний розвиток цифрових платформ, значний ріст використання цифрових технологій у банківській сфері	Інтенсивний розвиток мобільного банкінгу та онлайн-банкінгу, впровадження цифрових гаманців, активне використання біометричної ідентифікації, зростання кількості фінтех стартапів

Джерело: згруповано автором

Наведені дані демонструють, як різні країни адаптують і впроваджують інновації в банківському секторі, враховуючи свої специфічні умови та технологічний розвиток. Здійснивши аналіз інноваційної діяльності національних та іноземних банків, можливо дійти висновку, що головні тенденції інновацій і розвитку банків передбачають міцний взаємозв'язок між банками й клієнтами, інтеграцію банків та ІТ-відділів, взаємодію між банками й соціальними мережами, а також реалізацію сучасних технологій. Аналіз рівня діджиталізації та інновацій у банківському бізнесі різних країн демонструє суттєві відмінності між регіонами з точки зору розвитку цифрових технологій та впровадження інновацій у банківському секторі.

Дослідження стосовно втілення банківського інноваційного досвіду засвідчують, що «переважна більшість українських банків застосовують стратегії запозичення банківських інновацій замість того, щоб розвиватися самостійно. Це пов'язано, головним чином, із відносно коротким періодом життя українських банківських установ порівняно з банками в промислово розвинутих країнах. Використовуючи цю стратегію, вітчизняні банки можуть бути впевненими, що вони захищені від ризиків впровадження інноваційної діяльності. Крім цього, даний підхід дозволяє банкам значно зменшити витрати на розробку та впровадження інновацій, одночасно обмежуючись витратами на дослідження адаптивних факторів впровадження інновацій на внутрішньому ринку» [10, с. 301].

На даний момент на українському банківському ринку набули популярності інноваційні продукти, серед яких переважають мобільний та Інтернет-банкінг, зона 24, електронний залишок, POS-термінали у торгово-сервісних мережах, Інтернет-еквайринг, безконтактні розрахунки та віртуальні банки (див. табл. 3).

Таблиця 3

Інноваційні продукти, що використовуються у практичній діяльності банків України

Інновація	Характеристика
Мобільний банкінг	Використовуючи мобільний телефон, можна провести більшість операцій із власними рахунками, відкривається великий спектр послуг, зокрема перевірка залишку по рахунку, платежі, перекази коштів, кредити тощо
Інтернет-банкінг	Ключова новація, що пропонується клієнтам більшістю банків. Значна увага при цьому віддається мобільним застосункам, тому що смартфон є головним методом для реалізації більшої частини банківських операцій
Зона 24	Можливість самостійно керувати рахунками, отримувати консультації фахівців call- центру, залишати заявку на одержання послуги, записатися на візит в будь-яке відділення банку
Електронний залишок	Запровадження послуги в касах банку скорочує витрати на обіг монет, оскільки залишок менше однієї гривні зараховується на рахунок мобільного телефону клієнта або у вигляді електронного ваучера
POS-термінали	Можливість оплати не пластиковою картою, а за допомогою інформації з NFC-чипів, що вбудовані в телефон
Інтернет-еквайринг	Забезпечення кредитною організацією (банком-екваєром) розрахунків з установами електронної комерції за транзакціями, що здійснюються за допомогою банківських карток у Інтернет-мережі
Безконтактні розрахунки	MasterCard PayPass і Visa PayWave забезпечують здійснення розрахунків, прикладаючи банківську пластикову картку до терміналу або банкомату; досконалою інноваційною технологією на сьогодні є NFC (Near Field Communication - зв'язок з ближнім полем)
Технологія віртуальних банків	За функціональними можливостями не поступаються традиційним банківським організаціям; в Україні на даний час найбільш відомим віртуальним банком є MonoBank

Джерело: згруповано за матеріалами [11; 12]

Таким чином, як наслідок, банки більш часто застосовують засоби штучного інтелекту, які дають змогу застосовувати більш інноваційні технології, через це компанії мають можливість зменшувати витрати й поліпшити якість послуг, наданням котрих вони займаються.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Підсумовуючи усе вищесказане, можемо зробити висновок, що інноваційна банківська діяльність – невід’ємна складова покращення якості обслуговування клієнтів українських банків, напрацювання й реалізації нових інноваційних продуктів та, як результат, покращення результативності їх функціонування й конкурентоспроможності. Від результативності організаційно-економічного механізму інноваційної діяльності, сформованого, ґрунтуючись на відповідному теоретичному й методологічному базисі, безпосередньо залежить успіх функціонування будь-якої банківської установи. Разом з тим, Україна, хоча й має високий рівень проникнення мобільного інтернету та активний розвиток цифрових платформ, ще не досягла рівня діджиталізації, притаманного країнам з передовими технологіями, як-от Корея, Ізраїль, Швейцарія, Канада, США та Німеччина. Україна демонструє значний потенціал у розвитку мобільного банкінгу, цифрових гаманців та біометричної ідентифікації, але потребує подальших інвестицій у цифрову інфраструктуру та підтримку інноваційних проєктів. Порівнюючи Україну з Індією та Туреччиною, можна відзначити, що країна знаходиться на схожому рівні розвитку цифрових технологій у банківській сфері, але має свої унікальні особливості та виклики. Наприклад, швидке зростання кількості фінтех-стартапів та інтенсивний розвиток мобільного банкінгу є позитивними ознаками, які свідчать про великий потенціал України у цій сфері.

Українські банки активно впроваджують інновації, такі як цифрові гаманці та біометрична ідентифікація, що допомагає покращити якість обслуговування клієнтів та підвищити ефективність банківських операцій. Проте, для досягнення рівня діджиталізації провідних країн, необхідно продовжувати інвестувати в розвиток цифрових технологій та інфраструктури, а також підтримувати інноваційні ініціативи. Україна має потенціал стати одним із лідерів у діджиталізації банківського сектору у Східній Європі, але для цього потрібні скоординовані зусилля уряду, банків та інших зацікавлених сторін для подолання існуючих бар'єрів та стимулювання розвитку інновацій.

Література

1. Дзюблюк О. Інноваційні вектори розвитку банківської системи. *Світ фінансів*. 2019. № 60. С. 8-25.
2. Доценко І. О. Особливості інноваційної діяльності банківських установ. *Стратегії та інновації: актуальні управлінські практики*. 2021. № 1. С.118-120.

3. Кузьменко О. В., Овчаренко В. О. Тенденції розвитку сучасних банківських технологій. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 24. С. 98-103.
4. Мартинюк Р. Дослідження інновацій банківської сфери зарубіжних країн та можливості їх імплементації в Україні. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2024. № 1. С. 61-67.
5. Харабара В., Грешко Р., Харабара В. Світові тренди банківських інновацій та технологій. *Social Development and Security*. 2023. № 5. С. 93-101.
6. Шуба М. В., Рудник А. О. Світові тренди банківських інновацій. *Ефективна економіка*. 2015. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4638>.
7. Волохата В. Є. Сучасний стан і перспективи розвитку банківських інновацій у контексті підвищення якості обслуговування клієнтів. *Бізнес Інформ*. 2021. №4. С. 204-209.
8. Іванов С. В. Особливості банківських інновацій. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 30-2. С. 73-80.
9. Гірченко Т. Д., Коссманн Р. Впровадження та розвиток цифрового маркетингу у сучасному банківському бізнесі. *WSPOEPRACA EUROPEJSKA*. 2016. № 12(19). С. 68-85.
10. Шмуратко Я. А., Джосан Д. О. Сучасні тенденції розвитку банківських інновацій. *Гроші, фінанси і кредит*. 2016. № 2. С. 299-302.
11. Клюско Л. А. Інновації у сфері банківського бізнесу. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2019. Вип. 2. С. 109-128.
12. Шевчук Ю. В. Оцінка використання фінансових інновацій на фінансовому ринку України. *Економіка та держава*. 2019. № 5. С. 39-44.

References

1. Dziubliuk, O. (2019). Innovatsiini vektory rozvytku bankivskoi systemy [Innovative vectors of development of the banking system]. *Svit finansiv – The world of finance*, 60, 8-25 [in Ukrainian].
2. Dotsenko, I. O. (2021). Osoblyvosti innovatsiinoi diialnosti bankivskykh ustanov [Features of innovative activity of banking institutions]. *Strategii ta innovatsii: aktualni upravliniski praktyky – Strategies and innovations: current management practices*, 1, 118-120 [in Ukrainian].
3. Kuzmenko, O. V. & Ovcharenko, V. O. (2019). Tendentsii rozvytku suchasnykh bankivskykh tekhnolohii [Trends in the development of modern banking technologies]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu – Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University*, 24, 98-103 [in Ukrainian].
4. Martyniuk, R. (2024). Doslidzhennia innovatsii bankivskoi sfery zarubizhnykh krain ta mozhlyvosti yikh implementatsii v Ukraini [Study of innovations in the banking sphere of foreign countries and the possibility of their implementation in Ukraine]. *Ekonomicnyi chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky – Economic journal of Volyn National University named after Lesya Ukrainka*, 1, 61-67 [in Ukrainian].
5. Kharabara, V. Hreshko, R. & Kharabara, V. (2023). Svitovi trendy bankivskykh innovatsii ta tekhnolohii [World trends in banking innovations and technologies]. *Social Development and Security*, 5, 93-101 [in Ukrainian].
6. Shuba, M. V. & Rudnyk, A. O. (2015). Svitovi trendy bankivskykh innovatsii [World trends of banking innovations]. *Efektivna ekonomika – Efficient economy*, 12. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4638> [in Ukrainian].
7. Volokhata, V. Ye. (2021). Suchasnyi stan i perspektyvy rozvytku bankivskykh innovatsii u konteksti pidvyshchennia yakosti obsluhovuvannia kliientiv [The current state and prospects for the development of banking innovations in the context of improving the quality of customer service]. *Biznes Inform – Business Inform*, 4, 204-209 [in Ukrainian].
8. Ivanov, S. V. (2018). Osoblyvosti bankivskykh innovatsii [Features of banking innovations]. *Prychornomorski ekonomichni studii – Black Sea Economic Studies*, 30-2, 73-80 [in Ukrainian].
9. Hirchenko, T. D. & Kossmann, R. (2016). Vprovadzhenia ta rozvytok tsyfrovoho marketynhu u suchasnomu bankivskomu biznesi [Implementation and development of digital marketing in modern banking business]. *WSPOEPRACA EUROPEJSKA*, 12(19), 68-85 [in Ukrainian].
10. Shmuratko, Ya. A. & Dzhosan, D. O. (2016). Suchasni tendentsii rozvytku bankivskykh innovatsii [Modern trends in the development of banking innovations]. *Hroshi, finansy i kredyt – Money, finance and credit*, 2, 299-302 [in Ukrainian].
11. Kliusko, L. A. (2019). Innovatsii u sferi bankivskoho biznesu [Innovations in the field of banking business]. *Zbirnyk naukovykh prats Universytetu derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy – Collection of scientific works of the State Fiscal Service University of Ukraine*, 2, 109-128 [in Ukrainian].
12. Shevchuk Yu. V. Otsinka vykorystannia finansovykh innovatsii na finansovomu rynku Ukrainy [Evaluation of the use of financial innovations in the financial market of Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava – Economist and the state*, 5, 39-44 [in Ukrainian].